

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 60—
za en mesec .. K 5—
za inozemstvo .. K 70—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej .. K 55—
za en mesec .. K 5—
V upravi prejemov mesečno .. 4-50
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. K 10—
za inozemstvo .. K 15—

SLOVENE C

== Inzerati: ==
Enostolpna petstvarica (59 mm
široka in 3 mm visoka ali uje
prostor)
za enkrat .. po 50 v
za dva- in večkrat .. 45 „
Ob sobotah dvojni tarif.

== Poslano: ==
Enostolpna petstvarica K 1—
Izaja vsak dan tuzemski po-
nedeljek in dan po prazniku
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vrača; nehranirana pisma se ne
sprejemajo. Telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hren.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Kardinal Bourne.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno poročilo
»Slovenec«.) Danes je obiskal kardinal
Bourne Jugoslovanski klub ter se je raz-
govarjal z dr. Korošcem in nekaterimi
drugimi člani kluba.

Kardinal se je zahvalil za pozdrav in
sprejem s srčnimi besedami.

Dr. Korošec se je kardinalu zahvalil
za njegovo izjavo, da so teritorialne za-
hteve Jugoslovanov upravičene.

Kardinal se je ponovno zahvalil za
pozdrav dr. Korošcu z zahtevam, da ostane
prijatelj Jugoslovanov tudi vnaprej, kakor
je bil doslej.

Kardinal Bourne pride v Ljubljano v
nedeljo.

Ljubljana, 7. marca.

Jutri se pripelje iz Belgrada preko
Djakova in Zagreba angleški kardinal
Bourne, velik prijatelj Jugoslovanov.

Eden najodličnejših in najvplivnejših
sinov velikega angleškega naroda se mudi
v deželah osvobojene jugoslovanske do-
movine. Na dolgem potovanju iz Orienta
je prišel med Jugoslovane, obišče tudi
Slovence ter bo nato odpotoval v Rim, da
poroča sv. Očetu o razmerah v naši mladi
državi.

Slovesen je bil njegov sprejem v Bel-
gradu, kjer je bila njemu na čast prireje-
na slavnostna akademija, pri kateri so bili
navzoči tudi znameniti predstavniki pravo-
slavne cerkve. Na tej slavnostni akademiji
je pravoslavni prof. Janjić govoril kardi-
nalnu katoliške cerkve na čast znamenit
govor, v katerem je poudarjal delovanje
katoliške in pravoslavne duhovščine za
osvobodjenje naroda.

To so zgodovinski dogodki, ki dajo
potovanju angleškega kardinala svoj po-
seben znak. In važna so ta dejstva toliko
bolj, ker bo kardinal pod neposrednimi
vtisi iz Jugoslavije, in posebno iz Slove-
nije, odpotoval v Rim.

Vprašanje našega bogoslužnega jezika
je sproženo po jugoslovanskih škofih, ki
so v znameniti zagrebški seji sklenili pro-
šnjo, naj sv. Stolica dovoli, da se mesto la-
tinščine uvede staroslovanski jezik sv. Ci-
rila in Metoda. Te dni pa smo čitali, da se
uveljavlja med pravoslavni brati misel,
da se mesto starega rusko-slovanskega
jezika, ki se ga pravoslavna cerkev še
vedno poslužuje, ki pa ljudstvu ni razum-
ljiv, uvede kot cerkveni jezik starosloven-
ščina, jezik sv. Cirila in Metoda, ki je Sr-
bom razumljivejši in Slovincem milejši. Ni
še treba poudarjati, kako velikanskega
pomena za bodočnost bi bilo to.

In vse te zadeve, v kolikor se tičejo
katoličanov, čakajo v Rimu odločitve.

Naš jugoslovanski narod je z dnem

svoje osvoboditve stopil v krog svobodnih
narodov. Toda vsi čutimo in vemo, da na
nas, posebno na Slovence, na vseh koncih
in krajih preže stari nasprotniki. Velike
moralne važnosti je za nas, da prihajajo
med nas zastopniki najmočnejših naro-
dov in sklepajo z nami vezi prijateljstva.
Toda še važnejše kot to je dejstvo, da re-
prezentira kardinal Bourne tisto veliko
idejo, ki jo je tudi Wilson zapisal na svojo
zastavo, misel bratstva, ljubezni, strpnosti.
To veliko krščansko načelo zastopa kar-
dinal Bourne in naša stvar bo v njem našla
gorečega in prepričanega branitelja in za-
govornika.

Zelimo, da bi pozdrav, ki ga bo po-
dala sloven. Ljubljana kardinalu Bourne,
predstavljatelju angleškega naroda, bil do-
stojen in vreden ideji, ki jih zastopa visoki
gost in vreden izraz naših želja in nad, ki
jih gojimo v pravičnosti angleškega naroda
in njegovih zaveznikov.

Dr. Ivan Stanovnik:

K poglavju vojnih posojil.

II.

Zadnjič smo omenili, da je treba pri
reševanju vprašanja o pokritju vojnih po-
sojil postaviti splošno načelo: Vojna
posojila pokriti, vojne obliga-
cije zenačiti z našim papirna-
tim denarjem, ker predstavl-
ljajo del našega narodnega
premoženja. Seveda bi bilo treba pri
tem splošnem principu fiksirati izjeme, iz-
jeme predvsem za kapitaliste in pa za
banke, ki so ravno pri podpisovanju vojnih
posojil napravljale velike dobičke.

Najprej je potrebno ugotoviti, koliko
vojnega posojila je v naših rokah. Izvr-
šiti bi se moral v ta namen popis ali žigo-
sanje vojnega posojila v naši Jugoslaviji.
Sistem bi moral biti pri tem popisu vsaka-
ko popolnoma drug kakor pri žigosanju
bankovcev. Popis vojnih posojil naj bi iz-
vršili izključno samo davčni uradi, ki bi
obtemenili vodili natančne sezname imejte-
ljev obligacij in visokosti zneskov. S po-
sebnim naredbo naj bi naša vlada prepo-
vedala po popisu obligacij vsako kupčijo
z vojnimi posojili, vsled česar bi se seda-
nje vojne obligacije kot imejiteljski vred-
nostni papirji izpremenili v imenske. Res
bi prišli pri tej finančni operaciji v poštev
resni pomisleki radi ozemlja, ki je še po
tujcih zasedeno, a treba se je vendar tudi
tega vprašanja lotiti z vso resnostjo in vsi
pomisleki morajo stopiti v ozadje, kadar
gre za to, da rešimo del narodnega pre-
moženja in pomagamo svojemu narodne-
mu gospodarstvu po lestvici dalje. Takoj
po popisu vojnih obligacij naj bi se izdale
določbe, koliko kritja prevzame država

in izjeme, komu in koliko vojnega posojila
se črta (anulira).

Država naj bi po žigosanju potegnila
iz prometa vse vojne obligacije in določila,
da so po določenem terminu ostale neve-
ljavne. Malemu možu in zadrugam naj bi
država vojne obligacije zamenjala s papir-
nalim denarjem, kapitalistu in bankam pa
izplačala samo do gotove v že naprej do-
ločene višine. Na ta način bi prišla naša
naša država v posest vseh vojnih obliga-
cij na našem teritoriju, visokost tega dolga
bivše Avstrije bi uveljavila pri likvidaciji
financ in prevzemu kvotnega dolga. Za-
jedno bi pa bile z enim mahom ubiti dve
muhi, ker bi s konfiskacijo vojnih posojil
kapitalistu in bankam država izvedla tudi
delno oddajo premoženja, kajti nominalna
vrednost obligacij bi ostala državi neiz-
promenjena in bi prišla zanjo pri obraču-
nu in delitvi dolgov kot aktivna postavka
v poštev.

Da bi se preprečila vsaka špekulacija
z vojnimi obligacijami pred in med popi-
som, bi morala država seveda ukrepe, ka-
ko bo postopala z vojnimi posojili, publi-
cirati šele po končanem popisu. Zgoraj-
šnje označbe je samo ena iz mnogih mož-
nosti, kako državo rešiti težkih bremen in
varovati malega moža pred gospodarskim
polomom, kapitalista pa prijeti s kleščami,
kjer je najbolj občutljiv.

Denarni zavodi (zadrug) bi se morale
izkazati z zadnjimi računskimi zaključki,
po katerih bi se ugotovilo, koliko so imele
podpisane vojnega posojila. Na tej pod-
lagi in na podlagi odborovih sklepov po-
sameznih zadrug, naj bi se ugotovila vi-
sokost podpisanih posojil in potem zadrugam
izplačala. Seve bi pri tem zadrug, ki
so z vojnimi posojili špekulirale in jih na-
kupovale, izgubile vojna posojila, ki bi
presežala lasten podpis, a to bi bilo v re-
du in prav, ker takih zadrug je bore malo.
Ujeli bi se predvsem židovski špekulanti
in banke, ki so z verižnimi kupčijami na
konto splošnosti itak delali ogromne do-
bičke. S to operacijo bi država dobila za-
se ogromne vsote in bi storila prvi večji
korak k sanaciji svojih financ, ali vsaj po-
ložila trden temelj pri zgradbi državnega
gospodarstva.

S konfiskacijo vojnih posojil bi pa
bili naši kapitalisti in rentirji seveda za-
deti samo na eni točki Ahilove pete. Voj-
ne dobičkarje bi bilo treba še drugje malo
potipati.

Načelo socialne pravičnosti je, pri-
tegniti kolikor možno veliko ljudi k delu,
da bodo vsi od njega živeli. Da se kapita-
lista pritegne k delu, ga je treba tako vi-
soko obdavčiti, da ne bo mogel živeti od
samih rent.

Vojne dobičkarje bi delil v dve kate-
goriji, vojaške ali frontne in zaledne ali
civilne. Oboji so škodljivci splošnega bla-

gra, zato je dolžnost države, da jih z davč-
nim vijakom primerno posegače.

Na podlagi fasij o dohodninskem dav-
ku iz leta 1914. in primerjajoč te fasije z
letošnjimi pridemo do razlike premoženja,
ki je tekom vojske tej gospodi naraslo.

Znano je, da so zlasti vojni dobičkarji
špekulirali z nakupi posestev. Na podla-
gi zemljiške knjige naj bi se ugotovili vsi
zemljejniski prenos na posestvih v naši
državi in menda bi se na ta način dalo
priti tem vojnim dobičkarjem do obisti in
jih pritegniti, da nosijo kot gospodarsko
močnejši, finacijsko trdnjeji večji del dr-
žavnih bremen ter na ta način obvarujejo
malega moža pred gospodarskim polomom.

Pri nas v Jugoslaviji so podjetniki in
tovarnarji zastopniki kapitalizma, po pre-
težni večini tujci. Nemci so v bivši Avstriji
znali graditi most do Adrije. Zavedali so
se da je kapital ena najmočnejših kompo-
nent k uresničenju te njihove ideje. Nemi-
ške nakane so s polomom svetovne vojske
splavale po vodi, nas pa bo njihov kapital
strašil dalje, ako si sami ne pomoremo.
Neobhodno potrebno bo, da naša država
tuje kapitaliste in podjetnike razlasti in
njihove obrate proti primerni odškodnini
prevzame v svojo skrb. Država naj bi ta
podjetja socializirala, napravila naj bi se
zadrug, pri katerih bi delavci z gotovim
delom participirali pri letnem čistem do-
bičku. Ta participacija delavstva naj bi
tvorila poseben fond (sklad) za slučaj one-
možnosti in starosti. Tvoril naj bi delno
rešitve starostnega zavarovanja.

Socialne reforme ne bo mogoče iz-
vesti v naši novi državi uno actu, treba
bo marsikaj začasno urediti in pripraviti
tla fundiranemu solidnemu narodnemu go-
sposdarstvu. Hiti naj se pa s primernimi re-
formami, da ne zamudimo ugodnega časa
in da pravočasno pomagamo državnemu
vozu na široko cesto.

Trumbić in njegov program.

LDU Dalm. dopisni urad javlja: Tudi
oni del italijanskega časopisa, ki je bil do
zadnjega časa nekoliko treznejši, je izgubil
zadnje dni svoje ravnovesje in se popol-
noma vrغل v brezobzirno gonjo proti nam
po zgledu rimske »Idea Nazionale« in mi-
lanskega »Popolo d'Italia«.

»Corriere della Sera« od 20. pr. m.
prinaša pod gorenjim naslovom članek, o
katerem je smatrati, da poteka direktno
iz uredništva milanskega lista. »Corriere«
pričinja: Trumbić je imel včeraj svoj prvi
izpit kot politik, a izkušnja ni uspeša. —
Po tem se vrste vsakovrstne opazke: »Nje-
gova preteklost in pripravljanje, kakor
tudi obečanja, ki jih je širil po Evropi, so
mu nadelj nekako »plemenito dolžnost«.

Napačno bi bilo misliti, da se je na
Ogrskem veliki prevrat, ki je napravil iz
Madjarov miroljubne poljedelce, za krščan-
stvo in omiko dovezne ljudi, hipoma iz-
vršil. Še v 12. stoletju poroča frizinski
kronist Oto, da Madjari najraje bivajo po-
leti v šotorih, s katerimi se selijo iz kraja
v kraj, jeseni pa poiščejo svoje borne koče,
da v njih prezimijo. Zanimivo je zaslede-
vati, kako so Madjari prvo omiko dobili
s posredovanjem Slovanov in posebej še
Slovincem. Najboljša priča za to je mad-
jarski jezik, ki ima še dandanes prav mno-
go slovenskih besed za vse one stvari, ki
so bile prej bojevitemu nomadskemu na-
rodu neznane in ki jih je šele tedaj spo-
znal in se naučil jih zaznamovati, ko je
prišel s Slovani v dotiko. (Dalje.)

LISTEK.

P. S.:

Ogrski Slovenci.

(Dalje.)

Ze v svoji prejšnji domovini ob Črnem
morju so imeli Madjari navado, napadati
slovenske naselbine in jetnike zamenja-
vati grškim trgovcem za žamet, pisane pre-
proge in drugo blago. Enako so delali se-
daj tudi s slovenskimi jetniki, ki so jih
ugrabili na Ogrskem, Štajerskem in po
Slovenski krajini. Spravili so jih v istrska
pristanišča, pred vsem v Pulji, kjer so jih
Grki, Benečani in Židje sprejeli na svoje
ladje in prodajali za drag denar mohame-
danskim vladarjem v Azijo, Afriko in na
Špansko. Emir Alhakem, kalif v Kordovi
na Španskem, je imel v svoji telesni straži
2000 Slovanov. Pod kalifom Abderahma-
nom III. (912—916) se je to število pomno-
žilo na 4000. Imeli so posebno zaupne po-
sle, ker jim je kalif poveril službo v svoji
palači in jih kot pešce uvrstil v svojo voj-
sko. Enako so si tudi sultani v Magrebu s
slovenskimi sužnji pomnoževali svojo te-
lesno stražo. Madjarski kralji, ki so bili

Ogrskega in iz Slovenske krajine. Šele
kralj Koloman je prepovedal na Ogrskem
rojene sužnje prodajati v inozemstvo.

Ob koncu 10. stoletja se je izvršil na
Ogrskem oni veliki prevrat, ki je ropar-
željni in bojevit pastirski narod Madjarov
počasi izpremenil v mirne poljedelce s stal-
nimi naselbinami.

Ta prevrat je v zvezi s pokristjanje-
njem Madjarov. Prvi ogrski knez, ki je bil
naklonjen krščanski veri, je bil Gejza.
Njegov sin Štefan (1000—1037) je na kr-
ščanski podlagi preosnoval državo po ev-
ropskem zgledu in se trudil, da ji pridobi
vse dobrrote zapadne kulture. On je Ogr-
sko razdelil v velike županije (komitate),
katerim je po slovenskem zgledu postavil
na čelo župane, ki so upravljali sodne, vo-
jaške in civilne zadeve. V 12. stoletju je
bilo okoli 70 takih županij. Slovinci so
bili prideleni zlasti Salajski (Szala), ob re-
ki enakega imena) in železni županiji
(Vas), kjer so prebivali v večjih množicah.
Vendar jih zasledujemo v zgodnjem sred-
njem veku še po mnogih drugih krajih. Po-
sebnost je skrbel kralj Štefan za razširjanje
krščanstva v svoji deželi. Ustanovil je ce-
lo vrsto škotij in samostanov, ki so po-
stala važna duhovna središča. V nekda-
njem Pribinovem mestu Salavar se je ob-
radil en. Adalga, dobitnik benediktinske

opatija, enako v Pečvaradu pri Pečuhu. I
drugi ogrski kralji so se trudili, da z na-
selbinami takih redov, ki so se pečali s
poljedelstvom, dvignejo materialno in du-
ševno kulturo. Zato nahajamo na zapad-
nem Ogrskem zelo pogosto benediktinske
in cistercijske samostane. Kralj Štefan
je ukazal, da se za vsakih deset vasi se-
zida po ena župna cerkev in s potrebnim
daruje, a sam je poskrbel za mašno oble-
ko in svete posode. Tudi se je moralo pa-
ziti na izvrševanje krščanskih dolžnosti.

Med prebivalstvom so prvo mesto za-
vezali duhovniki, drugo »grofi« (comi-
tes), katerim so se prištevali potomci sta-
rih odličnih družin, posestniki velikih
zemljišč in odlični državni uradniki, na
tretjem mestu je bilo nižje plemstvo: vitezi
in vojniki, ki so imeli kaj zemljišča; sled-
njič drugi svobodni ljudje. Podložnikov je
bilo več vrst. »Vdovniki« so bili nekako
v sredi med svobodnjaki in robovi. Bivali
so večidel na kraljevih, škofijskih in sa-
mostanskih dvorih, kjer so opravljali služ-
bo čuvarjev, lovcev, vinogradnikov, mli-
narjev, vojaških spremljevalcev in so bili
večidel iz vrst osvobojenih sužnjev ali si-
romašnih svobodnjakov. Drugi podložniki
so bili privezani na grudo (hlapci, manci-
pija), od katere so davali letne davščine in
delali tlako svojemu gospodarju, zopet

kateri bi se ne smel ukloniti s tako lahkoto. Kot pregnanec v Italiji, v Parizu in Londonu je imel dovolj časa, da prouči duha zapada in njegove metode. Smatrali so ga z njegovim dovoljenjem kot tekmeča Pašiću, čegar drzovitosti je postavil nasproti, oziroma obečal postaviti duha umerjenosti in odkritosti. Krfski pakt, ki je izenačil Slovence in Hrvate s Srbi ter odklonil osvojevalno in fanatično politiko — srbstvo, je bil njegov prvi uspeh. Toda tedaj smo živeli še vedno v dobi besed, brez zveze, bojnih vzklikov in propagande, a ničesar faktičnega. Njegova prava naloga se je pričela šele z onim časom, ko je postal tovariš Pašiću in drugim starim državnikom ter bil imenovan za ministra za zunanje stvari in mirovnega delegata v Parizu ter je s tem dobil v roke realnost, ki jo je bilo treba izdelati.

Po malem odkriva »Corriere« svojo perfidnost, tendenca postaja vedno bolj odkrita. Dve ali tri brezmiselnosti in izmišljotine bi imele zmanjšati ugled, ki ga dr. Trumbić uživa pri svojem narodu, in zaupanje, s katerim upira vanj oči njegov narod. »Corriere« piše: »Na rimskem kongresu je bil Trumbić ena glavnih oseb, pa je, ako tudi ne javno, vendar pa v zasebnih razgovorih naštel vse kraje in mesta, ki jih priznava Italiji.« Za tem se »Corriere« sam izdaja. Po nekoliko podobnih izmišljotinah se povrača na čin, ki ga je najbolj zabol: Na jugoslovanski ekspozici. »S to preteklostjo, z bremenom brezštevilnih dokazov, s katerimi se more iz Rima in Londona apelirati na boljšega Trumbića proti slabšemu Trumbiću, je motril večeraj, ne trenitvi očesa, svoje kolege odpotnike, ki so bili, povsem zaposleni s poziranjem onih 16.000 kvadratnih kilometrov Bolgarske, tretjine Albanije in širokih krvavečih delov madžarske Ogrske in Nemške Avstrije. Za tem se je osebno lotil nehvaležnega posla, da kot bivši italijanski filski Slovan javi alpinske in jadranske zahteve svojega naroda, ostavljajoč nam Gradsko in Pelagruš.« Nato nadaljuje »Corriere« s perfidijo: »Danes lahko Korosec in drugi v Ljubljani, Zagrebu in v Belgradu, ki so osumničili »italijanofilskega« splitskega odvetnika izdajstva, svobodno oprostite te sumnje.« Po takih zavijanjih, izmišljotinah in brezmiselnostih je moral »Corriere« priti do zaključka, da more vsled take neotesanosti novega nasprotnika postati moralni sijaj Italije še večji. Končno imenuje dr. Trumbića ciničnika in pravi, da je njegov politični sloves za vedno uničen. Na vse to bi ne bilo potrebno ničesar odvrniti, toda značilno je, kako je »Corriere« po jugoslovanskem ekspoziciji odkril svojo perfidijo in ušel prostovoljno v legijo svojih časnikaških tovarišev, mojstrov v izvrševanju in kovanju izmišljotin.

„Jugoslavija“ v Pragi za domovino.

Ljubljana, 7. marca 1919.

Jugoslovanska kolonija v Pragi si je ustanovila svoje društvo »Jugoslavija« in pričela z neumornim delom za razširjanje in popularizacijo naših idej, stremljenj in aspiracij med bratskim čehoslovanskim narodom. Sekcija »Jugoslavije« za narodno obrambo bo prirejala s pomočjo državno-pravne demokracije v Pragi, kakor tudi po Češkem več predavanj o jugoslovanskem problemu, o Trstu, Istri, Goriski in o Dalmaciji. Državno-pravna demokracija je že priredila tako zborovanje v Pragi, na katerem je govoril dr. Z. Wigele o jugoslovansko-italijanskem vprašanju. Udeležba je bila tako ogromna, da se zborovanje v kratkem ponovi. Več drugih predavanj in zborovanj po deželi je že pripravljenih.

Dne 6. februarja je bila manifestacijska skupščina čehoslovanskega in jugoslovanskega dijaštva, na kateri so referirali Fr. Marinič o splošnem našem položaju in posebno o Goriski, Vladimir Rybář o tržaškem vprašanju, dr. Stupni o Istri in Mihajlovič o Dalmaciji. Vsi govorniki so dokazovali na podlagi zgodovinskih, gospodarskih, narodopisnih in statističnih podatkov pravične zahteve Jugoslovancev na ta ozemlja. Po referatu cand. phil. Kozaka, ki je imenoma čehoslovanskega dijaštva izražal simpatije jugoslovanskemu dijaštvu, je bila sprejeta resolucija, v kateri se čehoslovansko dijaštvo solidarno pridružuje jugoslovanskemu dijaštvu v boju za naše pravične zahteve.

Založništvo sekcije za narodno obrambo pripravlja izdajo knjige prof. dr. Kadleca o Jugoslaviji. V tej knjigi opisuje sloviti profesor slovanske prava na češki univerzi začetke postanka posameznih držav na teritoriji sedanje Jugoslavije pa do zadnjih dogodkov. Posebno poglavje posveča dr. Kadlec našemu sporu z Italijo.

Toliko v obrisih o delu »Jugoslavije« med Čehi, ki ni le velike kulturne in gospodarske važnosti, ampak posebno še politične. Domovina, od vseh strani ogrožena, v boju skoroda osamljena, bo tem svojim sinovom, jugoslovanskim kulturnim delavcem v Pragi, za vso ljubezen, trud in

neumorno delo neizrečeno hvaležna in jim kliče: »Delajte in pomagajte z vsemi močmi, da bo Jugoslavija izšla iz tega strašnega boja neokrnjena in ponosna na prisko »Jugoslavijo«!

Narodno predstavništvo.

Jugoslovanski klub se ne veže.

(Posebno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 7. marca. Vedno na novo se širijo vesti, da Jugoslovanski klub išče stika, bodisi z JDS, bodisi s Starčevićanskim »Narodnim klubom«. — Vse te vesti so popolnoma neresnične. Klub ima nevezane roke in bo deloval z vsemi strankami, ki bodo imele isti program in enako naziranje o organizaciji naše države na zunanji in notranji.

Grupacija strank še nejasna.

(Posebno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 7. marca. Glede grupacije strank je nemogoče kaj zanesljivega poročati. Pri vseh srbskih strankah je opaziti veliko rezerviranost, zlasti pri voditeljih opozicije, ki povdarjajo, da se glede grupacije nikakor ne mudi. — Staro-radikalna stranka hoče še vedno ostati v svoji izolaciji. Zato si JDS in Starčevićanski Narodni klub prizadevata privabiti samostalne in narodnjake, a doslej brez uspeha.

Verifikacija mandatov.

(Posebno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 7. marca. Verifikacijski odsek nepretrgano deluje. Doslej je overovljenih 190 mandatov. Do prihodnje seje, na kateri se bo vršila volitev predsednika, za katerega stranke kandidirajo dr. Draga Pavlovič, ne bodo overovljeni še vsi mandati. Dotlej bo overovljenih le še 230 mandatov.

LDU. Belgrad, 7. marca. (JDU.) Verifikacijski odbor narodnega veča je začel svoje delo. Predsednik je dr. Bečić, tajnik dr. Dinko Križman, člani dr. Mužaranič, Lomovič, dr. Lončar, Petrovič, Borivoj Popović, dr. Joso Sunarič, dr. Dušan Vasiljevič. V odbor je predloženih 270 mandatov, od katerih je danes verificiranih 188. Sedaj so v razpravi protesti proti nekaterim mandatom, tako za Bosno in Vojvodino.

Zahvala poveljnika francoske armade na Ogrskem.

Ljubljanski dop. urad poroča: Predsednik Deželne vlade za Slovenijo, dr. Janko Brejc je od poveljnika francoske armade na Ogrskem, generala de Lobita, prejel nastopno zahvalno pismo z dne 28. februarja: »Gospod predsednik! Štejem si v dolžnost, izreči Vam svojo zahvalo za prisrčni sprejem, katerega ste dne 16. februarja priredili častnikom mojega generalnega štaba, ki sem jih bil odposlal v Ljubljano k inavguraciji »Francosko-slovenske organizacije«. Srečen bom, ako se pod avspicijami te organizacije med Francozi in Slovenci razvije tako, da postanejo prijateljski odnosi, ki naj vežejo oba naroda, še bolj intimni. Blagovoliite sprejeti, gospod predsednik, izraz mojega visokega spoštovanja.«

Nemci in Ogrji kršijo premirje.

Dne 2. marca so Nemci zopet kršili premirje s tem, da so streljali pri Sv. Marjeti zapadno od Velikovca s strojnimi na naše postojanke. Pretekli mesec je napadlo vojaštvo gospodični Ručigaj v Grebinju zgolj le za to, ker ste ameriško misijo pozdravile z »Živijo«-klici. Ena je bila ranjena, drugo so odpeljali in neznano kje internirali. Posestniku Ivanu Strutcu v št. Lovrencu, občina Ojstrica na Koroškem, je vojaštvo pobralo poleg živine tudi večje množine moke, svinjskega mesa, masti itd., ne da bi rekvirirano blago plačalo. Posestnika je patrolja odpeljala in v Labudu brez vzroka zaprla; zaprt je bil od 7. do 23. februarja. Začetkom januarja so se vračali srbski vjetniki iz zbiralnice na Dunaju v domovino. Nekaj jih je šlo pri Lipnici v oblastvenimi dovoljenji čez mejo, da obiščejo kmete, pri katerih so služili. »Volkswehr« jih je napadla, oropala za službenega zneska 700 K in zaprla za 21 dni. Došlo je dalje uradno poročilo, da sta bila 1. marca v Zemcovcih na štajersko-ogrski meji napadena od madžarskih vojakov dva službojuča orožnika; poskusni orožnik Kristijan Mikel je bil ubit, podstražnik Ivan Kozila pa težko ranjen in odpeljan. Deželna vlada je primerno ukrenila potom ministrstva za zunanje zadeve v Belgradu, da se slični slučaj ne ponovi.

Mirovni posvet.

LDU Pariz, 7. marca. Agence Havas poroča uradno: Najvišji interalirani vojni svet se je sestel v četrtek popoldne. Sprejel je ameriški predlog, naj se povabijo komisije, naj s svojimi sklepi predložijo sklepne predloge, ki se bodo v obliki členov sprejele v predhodno mirovno pogodbo. Razpravljali so nato o pogojih, ki se bodo stavili vojski, mornarici in letalski službi sovražnika. Prihodnja seja bo danes popoldne. Komisija za odškodnine, ki se je sestala v četrtek dopoldne, je proučevala gotova vprašanja, katere so stavile subkomisije o odškodnini in o načinu plačevanja. Subkomisija interalirane komisije za luke, paroplovna pota in za železnice, ki se je v četrtek dopoldne zbrala v ministrstvu za javna dela, je nadaljevala in končala proučevanje predloge o internacionalizaciji pristanišč.

Ukrajinska vlada mirovnemu posvetu.

LDU Pariz, 7. marca. (DKU. Brezlično.) Glasom »Petit Parisien« je odposlala ukrajinska delegacija v Parizu na francoskega ministra za zunanje stvari Pichona pismo s prošnjo, da naj nastopno uroči mirovni konferenci: Ukrajinska vlada prosi mirovno konferenco, da pripozna neodvisno suvereno ukrajinsko narodno republiko. Ukrajinska narodna republika spominja mirovno konferenco, da je izza vsega početka svojega bivanja v Evropi, vsa zgodovina ukrajinskega naroda, zgodovina neodvisnega naroda in njegove borbe za svobodo.

Francija zahteva vojne trofeje nazaj.

LDU Pariz, 7. marca. (DKU.) Neodvisna skupina je stavila v zbornici nastopni predlog: Neodvisna skupina izraža predsedniku željo, naj se artiljerijski material in trofeje, ki so bile leta 1814. in 1815. po Nemčiji in Avstriji, v vojni 1870—1871 po Nemčiji in za vojne 1914—1918 uplenjene, vrnejo Franciji in naj se to francoskemu narodu naznani uradno.

Razna poročila.

Ustavljen promet med Mažarsko in Hrvatsko.

LDU Zagreb, 7. marca. (JDU.) Poštno ravnanje razglašajo, da je do preklica ustavljen ves promet med Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno po eni strani in Mažarsko na drugi strani. Izvzete so le one pokrajine madžarske republike, ki so okupirane po četah Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ameriška komisija v Zagrebu.

LDU Zagreb, 7. marca. (JDU.) Semkaj je dospela posebna ameriška komisija, ki ima nalogo, na licu mesta proučiti etnografske razmere Istre in Dalmacije. Komisija bo odpotovala jutri preko Reke v Istro.

Omejen promet s Tirolsko.

LDU Inomost, 6. marca. (Dun KU.) Deželna vlada je z danes objavljeno naredbo omejila vstop na Tirolsko na ta način, da se dovoli vstop na mejni postaji samo onim osebam, ki imajo za to dovoljenje od deželne vlade v Inomosti ali — pri uradnikih in drugih javnih namestnicah — ki se izkažejo s pismenim uradnim nalogom.

Stavke v Berlinu.

LDU Nauen, 6. marca. (Brezlično.) Po zanesljivih vestih iz Weimara so se 4. t. m. pogajanja med zastopniki berlinskih socialistov in kabinetom pozno noči ugodna razvila. Odposlanstvo delavcev se je že v noči na sredo vrnilo v Berlin, da sporoči priložne stavkujocim. Kakor poročajo, vsebujejo ti predlogi za gotovilo, da se obstoj delavskih in vojaških svetov zjamči v ustavi.

LDU Nauen, 6. marca. (Brezlično.) Stavkarski položaj se za enkrat v Berlinu še ni izpremenil. Stavke se udeležuje slejkoprej le del delavstva in še ta ne razdvaja. Tako so n. pr. sklenili cestni železničarji, da prično čim prej mogoče z delom, kakor hitro se bo smatralo generalno stavko za končano. Uslužbenci nad in podzemeljske železnice so se v tajnem glasu vanju izrekli celo z ogromno večino proti stavki in takojšnjo upostavitve obrata.

LDU Berlin, 7. marca. (DKU.) WU poroča: Noč je splošno mirno potekla. Očiščenje Aleksandrovega trga oboroženih upornikov je bilo po vladnih četah izvršeno tekotom noči. Na Vilhelmovem trgu in na nekaterih drugih krajih mesta je prišlo še do streljanja, v katerem se ni vedelo, odkod prihaja. Sedanja naloga vladnih čet je, ščititi delavoljne v berlinskih industrijah in dvojje zbirališč republikanske vojaške straže so se razpustili.

Tudi v Alzaciji stavkajo.

LDU Nauen, 7. marca. (Brezlično.) Po švicarskih vestih so izbruhnili v Mülhausen na Alzaškem resni delavski nemiri. Baje stavka 20.000 delavcev. Vse delavce druginje živijo računati s splošno stavko na Alzaškem. Iz poročil ni razvidno,

no, ali je stavka naperjena proti francoski okupaciji ali pa je posledica razširjajočega se boljševizma.

Italijanska zbornica.

LDU Rim, 7. marca. (DKU.) »Agenzia Stefani« poroča: V zbornici je vložil finančni minister predlog o fiskalni reformi, ki vsebuje enkratni prihodninski davek, progresivni davek in davek na velika rodbinska posestva. Turati je nato utemeljil svoj predlog, da se naj pri prihodnjih volitvah v zbornico uvede volilni skrutinij, Orlando je izjavil, da je sicer nasprotnik skrutinija, da se pa za slučaj sprejetja tega predloga, le-ta spopolni s proporcem. Ako se bo to vprašanje predložilo zbornici, tedaj on ne stavi vprašanje zaupanja. Ne smatra pa možno tako važno vprašanje reševati na tako hiter način in prosi, da se Turatijev predlog preloži za 6 mesecev.

Štetje avstrijskih bankovcev v Švici.

LDU Bern, 7. marca. (DKU.) Švicarska brzojavna agencija javlja: Zvezni svet je odredil anketo, ki naj ugotovi število bankovcev iz dožel bivše avstro-ogrske monarhije v svrhu uveljavljanja pravic njih lastnikov.

Politične novice.

Deželna vlada za Slovenijo. Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 7. marca: Predsednik Deželne vlade za Slovenijo, dr. Janko Brejc, je danes iz Belgrada prejel službeno brzojavko, kjer se naznaja, da je ministrski svet s posebno naredbo imenoval za Slovenijo nastopne porverjenike: za notranje stvari Gustava Goljo, za nauk in bogoslužje dr. Karla Verstovška, za pravosodje dr. Vladimirja Ravniharja, za narodno gospodarstvo Antona Kristana in za socialno skrbstvo Albina Prepeluha. — Podpredsednik Deželne vlade za Slovenijo dr. Gregor Žerjav je bil, kakor znano, imenovan hkrati s predsednikom dr. Jankom Brejcem.

Italijani proti nadškofu Sedeju. Vesti iz okupiranega ozemlja javljajo, da so Italijani začeli sovražno nastopati proti naši slovenski duhovščini ter da nameravajo duhovnikom prepovedati vstop v šole. V Gorici izhajajoči list »Voce del Isonzo« napada nadškofa Sedeja, stolni kapitelj ter kurata C. M. Vugo radi jugoslovanskega mišljenja. List pozivlje nadškofa, naj pripravi svoj kovčeg ter naj gre. — Laških nasilnosti ni konca.

Učiteljske plače je uredil na novo začasni koroški deželni zbor. Ljudsko-šolski učitelji se plačajo enako kot državni uradniki od 11. do 8. razreda, meščanski kot oni od 11. do 7. razreda. V razpravi so se posmehovali kršč. socialcem, ko so tudi ti govorili za zvišanje učiteljskih plač. Ne vejo pa še, odkod bodo dobili potreben denar za zvišanje, ki znaša okrog 4 štiri milijone kron. Deželni šolski svet se razširi.

Kakor jim kaže. Vsi se še dobro dobro spominjamo, kako so Nemci Slovanom in posebej Jugoslovanom očitali, da nič ne damo za vojno posojilo; graški listi so kar divjali, ko je v Mariboru prešlo nekaj hiš v slovenske roke in kazali na Slovence: Glejte jih, državi so v največji sili odtrgali od ust, zato da sedaj uganjajo narodno osvajanje. Klicali so proti nam vse dobre in zle duhove v državi in na vse grlo razkričevali naš nepatriotizem. Sedaj pa piše isti »Grazer Tagblatt«, da se je slovensko prebivalstvo skoraj z enako vneto udeleževalo podpisovanja vojnih posojil kakor Nemci v sosednih deželah. Seveda gre sedaj zato, da tudi Jugoslavija prevzame del vojnega dolga. Vredno je pa le pribiti, kako Nemci bijejo sami sebe po zobeh.

Spor med brati. Med Poljaki in Čehi je hud spor radi tešinskega ozemlja v Šleziji. Sedaj so se oglasili tudi češki delavci iz Moravske Ostrave zoper postopanje Poljakov, Poljaki pa protestirajo proti postopanju Čehov. Medtem pa boljševiske ruske čete korakajo v Poljsko in Češka je ogrožena od Nemcev. In Madžarov. Saj med brati naj bi vladal mir!

Zagrebu se ljubi. »Agramer Tagblatt« poroča, da v Zagrebu tudi letošnji pustni torek ni izostalo pustno norenje. Bile so maske, metali so se koriantoli in konfeti in ob 6 uri zvečer je bil »hec« tako razvit, da je bil promet z vozovi nemogoč. Posebno veselje so delali občinstvu temnopolti vojaški kolonialni čet, ki so prvič v življenju videli pustno korzo in bili zelo užaljeni, ko so jih obmetavali s koriantoli in konfeti. Mnogi so pobegnili v postranske ulice, kamor jim je pa razpoloženo pustno občinstvo tudi sledilo. Tako poroča »A. T.«, ki pravi dalje, da se je proti 7. uri življenje na ulici nekoliko poleglo, da se je potem na raznih redutah in drugih zabavah v »potencirani izdaji nadaljevalo«. Zagrebu se torej na vsak način še vedno zelo ljubi... Tak je Zagreb in njemu podobna je hrvatska strankarska politika, brez globoke misli, brez daljnega vpogleda in brez trdne opore v ljudstvu. Kaj čuda, da se v takih razmerah

tako silno bujno razvija tisti duh, ki grozi prej ali slej to večno predpušno razpoloženo zagreško gospodo in njeno politiko pokopati globoko pod razvaline za strupljenih in omajanih političnih templjev in sinagog.

Dnevne novice.

— **Imenovanje.** Arhivarja dr. Milko Kosa je imenovala deželna vlada za znanstvenega sotrudnika brez činovnega razreda na ljubljanski licejski knjižnici. Za čas, ko je zaposlen kot član likvidacijske komisije na Dunaju, se mu podeli dopust.

— **Žensko učiteljsko v Mariboru** se več ne otvori. V manjšinskih šolah se počuje od tretjega leta naprej obvezno slovenščina, za gojence in gojenke nemškega učiteljskega tedaj ni več služb, s čimer odpade tudi potreba še nadalje vzdrževati ta zavod.

— **Za visokošolce.** Ministrstvo za kmetijstvo v Belgradu je semkaj javilo, da namerava slušatelje visokih šol, zlasti živnozdravniške in visoke gospodarske šole, ki jim je onemogočeno nadaljevanje študija na Dunaju in Lvovu, poslati v prijeljsko inozemstvo, zlasti na švicarski vseučilišči v Curihu in Bernu. V to svrhu naj se prijavijo pisмено poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani vsi oni visokošolci, ki žele nadaljevati svoje študije v Švici ali na Francoskem in naj prilože tej prijavi vse za to potrebne dokumente in fotografijo. Prijava sama mora vsebovati ime in priimek prosilca, podatke o dosedanjih študijah (vseučilišče, fakulteta, tečaj, leto imatrikulacije, prestane preizkušnje in delni izpiti ter njihov uspeh in datum) in natančen naslov sedanjega bivališča. Namen teh prijav je, da se omogoči posredovanje za izdajo potnih listov in za dovoljenje bivanja v inozemstvu pri ondotnih poslanstvih. Dijakom, katerim nedostajajo potrebna sredstva, namerava ministrstvo v oziru vrednih primerih dati primerne mesečne podpore, za katere bo vlagati pozneje posebne prošnje. — **Poverjeništvu za uk in bogočastje:** Dr. Karol Verstovšek, s. r.

— **Goriškim učiteljem, upokojevcem in vdovam,** ki bivajo tostan demarkacijske črte, je višji šolski svet v Ljubljani odmeril in nakazal vojnodraginske doklade za leto 1918. in 1919. Priglasilo se je 80 aktivnih učiteljev in učiteljic 29 vpo-kojencev in 17 vdov. Za 19 oseb se še ni nakazala draginska doklada, ker so potrebna še pojasnila. Deželno knjigovodstvo v Ljubljani je dobilo ukaz, da nakazila po poštni hranilnici kar najhitreje izvrši, tako da prejmejo upravičenci draginske doklade za leto 1918. in za mesec prosinca, svečan in sušec po odbitku predujmov, ki so jim bili v letu 1918. izplačani, v skupnem znesku, od 1. malega travna 1919 naprej pa v mesečnih obrokih. Reklamacije

— **Koroškim učiteljem in učiteljicam** javnih ljudskih in meščanskih šol je višji šolski svet v Ljubljani nakazal službene prejemke takoj pri nameščenju in obvestil o tem učitelje za dekreti, davčne urade v Velikopostolu, oziroma v Dobrlivasi, Pliberku in Železni Kaplji pa z rednimi nakazili. Vsled mnogobrojnih pritožb je pa dognal višji šolski svet, da njegove odredbe niso prihajale na cilj. Dogajalo se je, da je prejel učitelj svoj dekret, na davčni urad pa ni dospelo nakazilo, tako da ni bilo mogoče izplačati prejemkov, ali pa je dospelo nakazilo, a učitelj ni dobil obvestila, tako da ni mogel iti po svoje prejemke. Višji šolski svet je stvar natančno preiskal in dognal, da je odpravnost deželne vlade vse odloke redno odpravilo; ker pa tudi po dvakrat ali trikrat odposlanih odlokov učitelji, oziroma davčni uradi niso prejeli, je sum opravičen, da je na poštah ali na poti vmes zločesta roka, ki nagaja, da oškoduje naše narodno učiteljsstvo. Višji šolski svet je pred nekoliko dnevi brzojavno odredil, da naj davčni uradi izplačujejo službene prejemke po vsebini odlokov, s katerimi se izkažejo učitelji, naj se vlagajo pri višjem šol. svetu.

— **Vsem onim, ki bi se radi vrnili v Nemčijo.** Nemško poslanstvo na Dunaju je sporočilo, da more le oni prekoračiti državno mejo Nemčije, ki ima naslednje listine: 1. potni list, ki ne sme biti starejši kot eno leto; 2. dovoljenje policijske oblasti iz onega kraja v Nemčiji, kjer je dotičnik pred vojno delal, da se sme priseliti v Nemčijo; 3. izkaz, da dobi v resnici službo rudarja v dotičnem kraju v Nemčiji. — Brez teh izkazov obmejne oblasti v Nemčiji nikogar ne puste čez mejo in to radi težko v prehrani in prometu.

— **Uganka.** Zakaj so dobili ljudje po vseh okrajih sladkor že dvakrat torek tudi za mesec februar, le v novomeškem okraju samo enkrat v mesecu januarja? To uganko naj reši hitro okrajno glavarstvo v Novem mestu, ker izjem v novi mladi Jugoslaviji ne sme biti. Pri bolnikih in otrocih se ne more izhajati brez sladkorja — zlasti še zato ne, ker primanjkuje mleka.

— **Begunske sirote s Primorskega.** Poverjeništvu za socialno skrbstvo nazna-

nja vsem onim, ki so se zadnja dva meseca priglasili, da sprejmejo begunske sirote, sledeče: Vrtni begunskih sirot iz Brucka v domovino se je nekoliko zavlekla, zato ni moglo poverjeništvu ustreči prošnjam priglasičen družin v tistem roku, kakor je prvotno nameravalo. Sedaj so sirote že v domovini in sicer v taborišču Strnišče pri Ptuj. Kakor hitro bodo sirote zdravniško preiskane, dobe priglasičenci otroke in sicer v prvi vrsti oni, ki so izjavili, da vzamejo sirote za svoje. Vsaki posamezni družini bo sporočilo poverjeništvu, kdaj in kje dobi otroka.

— **Delavstvo na Jesenicah.** Kranjski industrijski družbi se je odkazalo 25 vagonov premoga, da vzdržuje obrat. Poslanik Hribar se je brzojavno naprosil, da izposluje pri čeho-slovaški vladi za izvoz železa. Sestavila se je komisija, o kateri je sklopala deželna vlada v zadnji seji.

— **Zdravilišče za tuberkulozne na Golniku pri Trzinu.** Komisija za preskrbo vračajočih se vojakov je leta 1916. kupila posestvo Golnik pri Trzinu, da zgradi ondi zdravilišče za tuberkulozne, katerih številno je vojna strašno pomnožila. Bivše avstrijsko ministrstvo za notranje zadeve je v ta namen že izplačalo »Društvu za boj proti jetiki« znesek 150.000 K. Načrte je izdelal znani strokovnjak graški profesor Ludovik Theyer, ki je izdelal tudi načrte za zdravilišče Hörgas in Alland. Stavba je zamišljena kot ljudsko zdravilišče, ki bo imelo 72 postelj za moške, 69 za ženske in sanatorij z 58 posteljami, skupno tedaj 199 postelj. Zdravilišče bo imelo tudi lastno ekonomijo.

Ljubljanske novice.

lj Kardinal Bourne v Ljubljani. V nedeljo se pripelje v Ljubljano angleški kardinal Bourne, ki je znan kot velik prijatelj Jugoslovancev. Dolžnost naša je, da visokega gosta dostojno sprejmemo in pozdravimo. Prepričani smo, da Ljubljana ne bo zaostala za Belgradom in Zagrebom in bo odličnega prijatelja in zagovornika Jugoslovancev v najobilnejšem številu sprejela in pozdravila. Čas kardinalovega prihoda bomo pravočasno objavili.

lj Desetletnica šentpeterskega prosvetnega društva se priredi v nedeljo, dne 16. marca t. l. v Ljudskem domu. Spored obsega govor g. župnika Finžgarja, alegorijo in Medvedovo igro »Črnošolec«. — Vstopnice se bodo dobile od srede naprej v Jugoslovanski knjigarni in pri gđ. Stah na Sv. Petra cesti 77. — Vabimo!

lj Postne pridige bodo v stolnici vsako nedeljo in praznik ob 4. uri popoldne. Ob petkih odpadejo.

lj Prosvetno društvo frančiškanske župnije priredi v nedeljo, dne 9. marca v mali dvorani Uniona čajni večer s srečelovom in šaljivo pošto. Za postrežbo bo poskrbljeno. Pričetek ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabimo vse člane in prijatelje društva. — Odbor.

lj Krekova prosveta ima v nedeljo ob 5. uri popoldne po litanijah sestanek za služkinje št. peterske in frančiškanske župnije.

lj Imenovanja. Vadniški učitelji na državnem moškem učiteljskem, gg. Ivan Krulic, Viktor Jaklič in Josip Pavčič, so imenovani za glavne učitelje.

lj Osebnosti. Višje deželno sodišče v Ljubljani je pravne praktikante dr. Avgustina Arselina, dr. Josipa Stullerja, dr. Stanka Sajovica, Frana Zörerja, Frana Kovarja in Feliksa Verbiča imenovalo za avskultante za svoj okoliš.

lj Politične preganjance opozarjamo, da so vrši jutri ob 2. uri popoldne v »Mestnem domu« ustanovni občni zbor »Društva političnih preganjancev«.

lj Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole v pomladanskem terminu 1919 se prične na drž. učiteljskem v Ljubljani v petek, dne 25. aprila ob 8. uri. Pravilno opremljena prošnje za pripust k usposobljenostni preizkušnji je po šolskem vodstvu predložiti pravočasno okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najpozneje do 10. aprila v rokah izpraševalne komisije.

lj Dva vlaka manj. Vsled pomanjkanja premoga v Nemški Avstriji izostaneta na progi Ljubljana — Dunaj ponočna poštna vlaka, in sicer vlak, ki je odpeljal iz Ljubljane ob 11. uri 20 minut ponoči in vlak, ki je prihajal v Ljubljano okoli 1. ure po polnoči.

lj Klasifikacija konj za mesto Ljubljana se vrši dne 11., 12., 13., 14., 15., 17., 18., 20. in 21. marca vselej ob 8. uri popoldne pred šentpetersko vojašnico. Klasifikacija se vrši po okrajih, in sicer: dne 11. marca za I. (šolski) okraj — črke A—M; dne 12. marca za I. (šolski) okraj — črke N—Z in za ves II. (šentjakovski) okraj; dne 13. marca za III. (dvorski) okraj — črke A—O; dne 14. marca za III. (dvorski) okraj — črke P—Z; dne 15. marca za IV. (kolodvorski) okraj — črke A—P; dne 17. marca za IV. (kolodvorski) okraj — črke R—Z; dne 18. marca za ves V. (barjanski) okraj; dne 20. marca za ves VI. (vodmat-ski) okraj; dne 21. marca za ves VII. (ši-

šenski) okraj. H klasifikaciji je pripeljati vse lastne in bivše vojaške konje. Oprostitve za bivše vojaške konje ni. Izostaja od klasifikacije se kaznuje z globo do 5000 K. Več je razvidno iz razglaš mestaenga magistrata.

Nainovelše.

BOSANSKI FRANJEVCI PRI KARDINALU BOURNEJU.

Jugoslovanski primas, avtonomija, staroslovenski cerkveni jezik. (Posebno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 7. marca. Kardinal Bourne je danes sprejel zastopnike bosenskih frančiškanov, ki so ga prosili, naj v Rimu deluje na to, da dobi katoliška Cerkev v Jugoslaviji svojega primasa, svejo avtonomijo, kakor jo ima pravoslavna cerkev in da se uvede staroslovenščina kot cerkveni jezik. Kardinal je obljubil, da se bo v Rimu zavzel za te upravičene želje.

ZAGREB BO KARDINALA BOURNEJA SLOVENO SPREJEL.

(Posebno poročilo »Slovenca«.)

Zagreb, 7. marca. Ves Zagreb se pripravlja za slovesen sprejem kardinala Bourneja, ki se pripelje v Zagreb v soboto zvečer ob 7. uri.

PL. VANCEŠ ARETIRAN.

(Posebno poročilo »Slovenca«.)

Sarajevo, 7. marca. Danes so tu aretirali znanega stavbenika pl. Vanceša in sicer radi protisrbske agitacije v letu 1911.

GENERALNA STAVKA BANČNIH URADNIKOV NA HRVATSKEM.

(Posebno poročilo »Slovenca«.)

Zagreb, 7. marca. Jutri v soboto se prične generalna stavka bančnih uradnikov po vsej Hrvatski in Slavoniji, ker so bančni ravnatelji odklonili zahteve uradnikov.

VEČINA MIROVNEGA POSVETA PROTI JUGOSLAVIJI? — REKA ITALIJI?

LDU Budimpešta, 7. marca. (OTU) Az Est poroča iz Zeneve: V italijansko-jugoslovanskem vprašanju je, kakor vse kaže, večina delegatov na mirovni konferenci na strani Italije. Govori se, da se Lloyd George govori, kjer govori o protiranih zahtevah novih držav, nanaša na jugoslovanska stremjenja. Italija je uverjena, da dobi Reko, ker podpira njene zahteve francosko in angleško časopisje.

MIROVNI POSVET IN NEMČIJA.

LDU Pariz, 7. marca. Agence Havas poroča: Seja zastopnikov veleil najvišjega interaliiranega vojnega sveta, ki je bila v četrtek popoldne, je zapustila v krogih konference izobren vtis. Lloyd George se je udeležil sestanka. Povdarjal je v svojih izjavah, naj aliiranci proti Nemčiji kmalu zavzamejo jasno in odločno stališče. Dejal je, da je rodilo premirje ne le vojaške, temveč tudi politične posledice, za katere so odgovorni voditelji vlade. Zahteval je tudi, da se poostre po vojaških izvedencih izdelani pogoji zlasti glede količine četi, ki jih sme imeti Nemčija pod orožjem. Na njegov predlog se je odgodilo posvetovanje vojaških pogojev premirja na petek, da bo mogel staviti predlog v tem smislu. Sprejeli so pomorske pogoje za premirje. Vprašanje o usodi nemškega brodovja in njegove dodelitve aliirancem pa se še ni rešilo. Splošno je pokazala seja popolno soglasje v nazorih aliirancev glede razorožitve Nemčije.

Vestnik S. K. S. Z.

* Zveza Orlov. Seja predsedstva Z. O. se vrši v ponedeljek 10. marca točno ob 8. uri zvečer. Isti dan se vrši seja »organizatoričnega odseka« ob pol 7. uri zvečer in »gospodarskega odseka« ob pol 8. uri zvečer.

* Iz Hraščice. V nedeljo popoldne ob 3/4 uro priredi tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo v Našem domu F. S. Finžgarjevega »Divjega lovca« in deklaracijo Simona Gregorčiča »Olkija«. Cene prostorom so: Sedeži po 3 K in 2 K, stojšča 1 K. Otrokom pod 10 let starim vstop ni dovoljen. Ker je veliko zanimanje za to igro, naj si vsak vstopnico čimprej prekrbi. Dobiti jih je še nekaj v predprodaji v Našem domu. Prosi se točnosti, ker med igranjem ne bo dovoljen vstop.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA.

Dramsko gledališče.

V soboto, dne 8. t. m. ob pol 8. uri zvečer Henrika Ibsena »Strahovi« izven abonementa.

V nedeljo, dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne »... ulica šte. 15« izven abonementa.

V ponedeljek, dne 10. t. m. ostane gledališče zaprto.

V torek, dne 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer Henrika Ibsena »Strahovi« za abonement »A«.

V sredo, dne 12. t. m. ob pol 8. uri zvečer »... ulica št. 15«, uradniška predstava izven abonementa.

Operno gledališče.

V soboto, dne 8. t. m. »Manon« za abonement »A«.

V nedeljo, dne 9. t. m. ob pol 8. uri zvečer »Mamselle Nitouche« izven abonementa.

V ponedeljek, dne 10. t. m. ostane gledališče zaprto.

V torek, dne 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer »Boheme« za abonement »B«.

V sredo, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne »Mamselle Nitouche« izven abonementa za p. n. občinstvo iz dežele.

pr Mussorgskij, čigar krasni ciklus pesmi »Iz otroške dobe« bo pela gđna Cirila Medvedova s spremeljevanjem klavirja L. M. Škerjanec na koncertu dne 10. t. m. je znani skladatelj ene najboljših ruskih oper »Boris Godunov«. V zgoraj navedenem ciklu se je čudovito lepo poglabil v naivno domišljijo priproste otroške duše. Zdi se ti, ko poslušas te lepe pesmice, da vidiš pred seboj otroka, kako se zvečer zaupljivo pogovarja s staro babico, kako kleči ob postelji, opraviča večerno molitev. Na sporedu se nahajajo tudi štiri nove pesmi našega mladega komponista L. M. Škerjanca, ki bo na tem koncertu prvikrat javno nastopil kot pianist s tremi Debussyjevim preludiji za glasovir. — Preostale vstopnice za ta umetniški koncert se prodajajo v trafikih v Prešernovi ulici in na dan koncerta v Narodnem domu. Dobi se tudi lično besedilo vseh pesmi, ki nam jih bo zapela gđna Medvedova.

Zagreška borza.

Zagreb, 7. marca. Efektivna trgovina se kljub poskusom na razne strani ni mogla dvigniti do živahnosti preteklega tedna. Vzrok tiči v tem, ker so kupci v zadnjem času nabavili mnogo delnic, katerih niso mogli placirati na borzi. Vzrok je dalje negotovost finančnega vprašanja in razni glasovi o socializaciji kapitala, kar bi jako slabo vplivalo na podjelnost naših bank in naše mlade industrije. Kurzi niso mnogo padli, pa tudi ne zrastle. Zemljiska banka je bila v ospredju prometa; ponujali so tudi delnice državnih železnic, pa ni bilo kupcev.

Zagreb, 7. marca. Zaključni kurzi na današnji borzi.

	Denar:	Blagc
Banka za trg, obrt in industrijo	450	456
Banka in hranilnica za Primorje		
na Sušaku, nove delnice	490	500
Hrvatska eskomptna banka	—	1480
Hipotekarna banka, Zagreb	440	450
Jadranska banka, nove delnice	870	—
stare delnice	—	—
Hrvatska kreditna banka	1040	1050
Narodna banka, brez kupona	—	450
Obrtna banka, zadnja emisija,		
najnovejši del	255	260
Poljedelska banka	112	118
Prva hrvatska hranilnica, stare	—	9035
nove delnice	—	8600
Rečka pučka banka	203	210
Eskomptna in menj. banka, Brijuni		
stare delnice	380	400
nove delnice	—	—
Sladkorna tovarna, Osječ	—	2750
Zagreška tovarna strojev	110	—

Aprovizacija.

a Prodaja soli. Na vsak prvi odrezek sladkornih izkaznic se dobi takoj pol kilograma bele soli v tisti trgovini, kjer ima pozneje dobiti stranka sladkor. Drugi odrezek in levi del sladkornih izkaznic se mora strankam vrniti radi poznejše prodaje sladkorja in žveplenk. Kilogram soli stane 1 K. Stranke naj takoj vzamejo sol, da ne bodo pozneje kake zmešnjave. Radi nerednosti, ki jih zagrešijo stranke, magistrat ne more posredovati ali sprejemati pritožb.

a Zavodi, peki in mesarji dobe prejemnice za sol v mestni posveovalnici.

a Prodajalci moke, kruha in peki se vabijo, da se takoj zglase v mestni posveovalnici, kjer dobe novi načrt o prodaji kruha. Na nove krušne izkaznice, ki se bodo izdajale v petek dne 14. marca za 5. in 6. krušni teden, naj nikdo ne prodaja kruha in moke predno nima novi razdelilnik, ker so številke trgovinam deloma zamnjane.

Pogreša se Franc Jontez iz St. Janža na Dolenjskem. L. 1918. so prejeli njegovi sorodniki vest, da je bil ujet in odpeljan v Kokand, ozemlje Ferghana, Rusko. Odslej ni o njem nobenega sledu več. Kdor bi kaj vedel o imenovanemu se uljudno naproša, naj proti povrnitvi stroškov naznani to na naslov: Jožef Jontez, Hinje, pošta St. Janž, Dolenjsko.

Kdo ve kje se nahaja Janez Šobar, r. 78, pešpök št. 17, 8. stotnija, voj. pošta št. 32. V tem odloku se je nazadnje nahajal, pogreša se od 3. sept. 1915. Odgovor prosim na Ivano Šobar, Prigorica 65, pošta Dolenja vas pri Ribnici. Vse tozadavne stroške poravnam.

Psica (pasme jazbečar) 1½ leta stara je naprodaj. Več se poizve: Hradečkova vas 32.

Čevlarski pomočnik proti dobri plači se sprejme pri Jakob Štrnč, čevljar, mojstru, Mesin log 21, Ljubljana.

Hiša primerna za trgovino, se kupi ali vzame v najem, in sicer v prometnem kraju na deželi na Dolenskem ali Hrvaškem. — Naslov se izve pri upravi „Slovenca“ pod št. 1537.

Fotografirni aparat tvrdke Erneman, velik 9x12 z dvojnimi objektivi in polov. gosti so poceni naprodaj v traku Likar, Glince 219, p. Vič pri Ljubljani.

Naročajte „Slovenca“!

ALOJZIJ CVELBAR
šofer

Pogreb dragega pokojnika se vrši v nedeljo, dne 9. marca ob 3. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu

Zalujoča rodbina Cvelbarjeva.

Spretna šivilja za perilo se išče. Ponudbe pod šifro „spretna 1581“ na upravo „SLOVENC“.

Služkinjo za vsak posel išče zakonski par brez otrok za Zagreb. Nastop takoj. Prednost imajo one, ki so že prej kje služile, ter so poštene, lepega vedenja. Plača 40—50 K, popotovalni stroški povrnjeni. Prijavitelj se je treba na naslov: Gespa Vabič, Zagreb, ilica, br. 5, III. nadstropje.

Oskrbnik! Za opekarno blizu Ljubljane se išče priden, pošten mož, ki bi poleg dela opravljal tudi službo oskrbnika. Znati mora pisati, razumeti se mora na vsa kmetijska dela, ima prosto stanovanje. Prednost imajo oni, ki se razumejo tudi na opekarska dela. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo plače se naj pošlje pod „Oskrbnik“ poštali predati št. 44, Ljubljana.

Vabilo na redni občni zbor
Občinskega društva v Ljubljani
reg. zadr. z omejeno zavezo

ki se vrši
v četrtek dne 27. marca 1919 ob 4. uri pop. v društvenih prostorih na Kongresnem trgu 4, I. nadst.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika 62. občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1918.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Dodatek: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob določenih urah, se vrši eno uro pozneje z istim dnevnim redom na istem prostoru drug občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število navzočih članov.

Prodaja se klavir. tvrdke Müller, ravnovrsten, po nizki ceni. Poizve se Miklošičeva cesta 8/1.

Kuharica dobra, samostojna, ki opravi tudi vse druge hišne posle, se sprejme. Ponudbe na V. Baborski, Zagreb, Gunduličeva ulica št. 22.

Trsje I. Hönigmann, nadučitelj v Ločah pri Polčanah ima še nekaj cepilnega trsja, muškata-silvanor, laški rizl ng, guidel in črna na prodaj. — Podlaga je portalis.

Vrtnar se išče oženjen, vojaščin prost, znanje slovenskega in nemškega jezika, s takojšnjim vstopom. Plačilni zahtevki, starost in sprave na Barona Hasler, Šestanj, Jugoslavija.

Prodajalka se sprejme v večjo trgovino na deželi z dobrimi spricavali, večja slovenskega in nemškega jezika. — Naslov pove uprava lista pod št. 1506.

SUKANEC
kupujemo vsako množino.
Ponudbe na:
I. V. Hajdaš, Bedekovec (Mrtvača).

Toaletno milo
zelo fino, parfimirano blago, nikak vojni izdelek, prekrasno opremljeno, okoli 200 tucatov, se takoj prodaja.
B. Jünker,
Zagreb, Petrinjska 3—III.

Več vagonov živega apna
se bo oddajalo na drobno in na debelo dne 10., 11. in 12. marca po nižji ceni.
FRANC BODLAJ, trgovec, Stranje pri Kamniku.

Sadjevec, vino in kislo vodo
— razpošilja A. OSET, p. Guštanj. —

Sodar samostojen, se sprejme za popravilo sodov. Delo za par mesecev. Vprašanje na tvrdko
Miha Omahen, Višnjagora.

Ženske lase
v vsaki množini. Ponudbe je poslati na naslov: R. GURSKY naslednik, SISEK, Hrvaško.

Zarezo cemenino
strešno opeko
najbolj trpežne vrste lahko dobite pri Antonu Tršan, Kranj na Farovski lok.

Semena suhe gobe
kupuje in prodaja trgovina s semeni
Sever & Komp.
Ljubljana.

Kupujem smrekov les jelkov, hrastov in bukovi bodisi okrogel ali rezan. Cena za les naložen v vagon naj se naznanja na V. Scagnetti, parna žaga za državnim kolodvorom, Ljubljana.

V nedeljo 9. t. m. ob pol 3. uri popoldne se bo prodajalo v pivovarni na Vrhniki več tisoč komadov

strešne opeke
precejšnje množino cemenitnih opeki na več m. traverz.

Kontorisinja
večja slovensčina in nemščina v govoru in pisavi, se takoj sprejme. Kje, pove uprava tega lista pod 1599

Gospodinj ne zamudite prilike, ter si naročite za poskušajo eden, dva ali več kosov **pralnega mila**
20% ali 30% v kosih po 100 ali 200 g.
20% pralno milo komad K—40
30% „ „ „ 120
38—40% toaletno milo „ 2— in K 250
Istotam najfiniš 66% milo za britje komad K 2—
Postni zavitek:
5 kg 20% pral. mila franko povzetje K 22 70, 5 kg 30% pral. mila franko povzetje K 32 70. Razpošilja tvrdka: Janko Pintar, Sp. Siska, Ljubljana.

„KINTA“ karbidne svetilke
najnovejša sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarne razpošilja po poštnem povzetju za ceno 32 K, poština posebej.
Glavno zastopstvo **KINTA** svetilk, Ljubljana, Dunajska c. 12.
Telegrami: KINTA Ljubljana.

SUHE GOBE!
vseh vrst nemešane kupujem v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah. Istotako
iztočen-trčan med
v večji množini.
F. SIRC, KRANJ, Gorenjsko.

!SVETLA!
Generalna reprezentanca za baterije, žarnice, elektrotehniko, (izdelek svetovne slovanske tvornice) za kraljestvo SHS
Janko Pogačar, Zagreb,
začasno Ljubljana, Ilirska ulica številka 29/I.

Prva jugoslovanska vinarna
Viktor Kunštek i dr. k. d. Zagreb
si usoja javiti cenjenim odjemalcem, da otvorimo s 1. aprilom na tukajšnjem trgu
podružnico
s poslovalnico pod upravo gosp. Leopolda Tratnika na Sv. Petra cesti št. 25, hotel Tratnik.

Hrvatska banka i štediona d. d. Virovitica (Slavonija)
Gajeva ulica št. 6
se bavi s trgovino vsakovrstnega blaga na debelo. — Posebno opozarjamo na naše stalno skladišče gospodarskih strojev poljubnega sestava.

Mizarji pozor!
Spone, nasadne, normalne za okna, omare itd. vseh vrst, v vseh številkah po zelo ugodni ceni, ter v vsaki množini se dobe pri Antonu Rojcu v St. Vidu pri Zatičini in v njega podružnici v Zatičini pri kolodvoru.

Pozor!
Milo „DOB“ v zabojčkih á 10 kg se razpošilja za K 30—, pri odjemu 6 zabojčkov á K 28—, pri odjemu 12 zabojčkov á K 26— prosto poština ali prosto postaja. Dalje nudi 200—250 litrov silovke á K 16— ter približno 10 hektolitrov vermuta. Napredaj je tudi težak voz s popolnoma novo okovano dno. A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlovska c. 15.

Trgovska oprava
je naprodaj. Naslov pove uprava lista pod št. 1556.

Prodaja se 11 sežnjev brezovih in 2 sežnja bukovih iz lepih drevesnih debel, streljaj od državne ceste nasekanih **drv.** 200 kron seženj. Zafasovnik pri Oranskem hiš. št. 5.

IVANA LEWICKI
stotnikova vdova

danes 7. marca po daljši bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče izdihnila svojo blago dušo.
Pogreb se bo vrši v nedeljo 9. marca ob pol 2 uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Kristofu na pokopališču k Sv. Križu.
Drago pokojnico priporočamo v molitev.
Ljubljana, dne 7. marca 1919.

Emilija Krivačič, hči,
Leon Lewicki, pristav deželne vlade, sin.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze odkritosrčnega sočutja med dolgo-trajno boleznijo ter ob smrti in za častno spremstvo k zadnjemu počitku moje srčno ljubljene sestre oziroma svakinje in tete, gospodine

MARIJE

izrekam najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo se čutim izreči še prečastitemu general-vikarju gospodu Jan. Filisu in prečastitim sestram svetega križa za vsestranske dušne in telesne dobrote, katere so preblagi rajci v tako obili meri blagodušno izkazovali.

Ljubljana, 7. marca 1919.

Franjo Mulaček.

Razpis.

Razpisuje se služba okrožnega zdravnika za okrožje Rajhenburg ob Savi z letno plačo 1200 K. Vsakih pet let se poveča ta plača za 100 K. Subvencija okrajnega zastopa znaša letno 200 do 400 K. Prošnje je vložiti do 1. aprila 1919 pri okrožnem zdravniškem odboru v Rajhenburgu. Vpoštevale se bodo le prošnje slovenskih ali vsaj slovensčine dovolj zmožnih gospodov proslilcev.

Okrožni zdravniški odbor v Rajhenburgu, 25. februarja 1919.

Anton Kunej, predsednik.

5. 1. aprilom se odda:
mlin v Soteski
na štiri leta v najem. Tozadevna licitacija bo dne 30. marca ob 3. uri popoldne na licu mesta. Odda se po previdnosti gozdarskega urada, ki sprejema tudi pisemne najemne ponudbe. Pogoji leže ondi na vpogled.

Kneza Ruersperga gozdarski urad v Soteski, p. Siraža, Dol.